VIERDE JAARGANG
Nr 48

KUIFJE

IEDERE DONDERDAG

5,00 FRS

In Nederland : 30 cts.

Weten jullie waarom in Borneo geen olifanten zijn ?

(Zie blz. 18.)

Zijn St. Niklaasbrief.

ONZE kleine Jan heeft gisteren eindelijk zijn St-Niklaasbrief geschreven. Hij heeft er lang mee gewacht, omdat hij steeds van gedacht veranderde. Sinds meer dan een maand spreekt hij over niets anders meer dan over de Grote Kindervriend. Eerst wou hij een auto hebben, een echte, die hij zelf zou kunnen besturen. Enkele dagen later ging zijn voorkeur naar een autoped, en zo wou hij om de twee à drie dagen wat anders.

Moeder heeft hem aan 't verstand gebracht, dat het tijd werd zijn brief aan St- Niklaas te schrijven, want dat hij anders te laat zou kunnen aankomen, en dat zou toch jammer zijn.

Onze kleine Jan heeft toen een nieuwe pen in zijn pennestok gestoken en in « schoonschrift » zijn wensen, aan St. Niklaas uitgedrukt. Alvorens de brief in de omsiag te steken en naar de post te dragen, liet onze kleine Jan zijn brief aan moeder zien. Moeder heeft Jan de brief doen herschrijven, niet omdat er te veel fouten in stonden, maar wel omdat Jan aan St. Niklaas had durven schrijven op een blad papier dat hij uit een schrijfboek gescheurd had. Ze heeft hem een mooi wit briefpapier gehaald uit vaders bureau en Jan was er zelf van overtuigd, dat St. Niklaas zijn brief nu met meer aandacht zou lezen. Hij zal voorzeker geen brieven op schrijfboekpapier meer verzenden. Aan niemand, ook aan zijn vrienden niet.

EVEN LACHEN

Wie slim wil wezen...

Mijnheer Janssens las in de krant volgende aankondiging : Prachtige uitvinding. Nieuwe manier om te schrijven zonder pen en zonder inkt. Wordt opgezonden tegen 100 frs. in postzegels.

Janssens zond dadelijk het geld op en ontving per omgaande volgend antwoord : « Neem een potlood ! »

De redevoering.

Redenaar : *Iedere idioot kan dat snappen.*
Stem uit de zaal : *Nu, ik snap het niet.*
Redenaar : *Laten we dan zeggen bijna iedere idioot !*

De Belg en de Amerikaan.

Amerikaan : *Bij ons in Amerika staat er een radiogebouw dat zo groot is, dat je zonder overdrijving tien minuten nodig hebt om er per auto rond te rijden.*

Belg : *Dat is nog niks ! Bij ons te Brussel staat er een radiogebouw en dat is zo groot, dat de nachtwaker, als hij een ronde gedaan heeft, gepensionneerd wordt.*

Amerikaan : *Ach loop heen, dat is maar klein bier ! De direkteur van dat radiogebouw in Amerika heeft alle dagen een fles inkt van vijf liter nodig om overal zijn handteken te kunnen opzetten.*

Belg : *Pff... Ons radiogebouw bezit een inktvis en die moet alle dagen gemolken worden zoveel handtekens worden er bij ons gezet !*

— Heb jij reeds aan Kuifje's kerstboom gedacht, Liesje ? Mijn papa heeft eergisteren 50 frank uit mijn spaarpot overgeschreven.

— Binnen een paar dagen krijg ik mijn St. Niklaas-geschenk en dan zal ik ook aan Kuifje's arme vrienden denken.

ONZE BRIEVENBUS

Cyriel VAN KELST, Woluwe.

De gevraagde nieuwe lidkaart zal ik je opzenden. Het doet me plezier, dat je deelneemt aan de Grote Prijsvraag en dat je de antwoorden gemakkelijk kunt vinden. Het formulier is nog niet verschenen. Dat komt, hoor ! Veel geluk met de prijskamp en tot genoegen.

●

Jeannine LAUWERS, Zwitserland.

Beste vriendin, ik geloof dat je grootmoeder hier bij mij geweest is om inlichtingen in te winnen aangaande de Grote Prijsvraag. Natuurlijk kun je vanuit Zwitserland deelnemen en ik hoop dat je een der vele prijzen wegkaapt. Om een lidkaart te bekomen moet je nog een foto en je geboortedatum opsturen. Zodra deze in mijn bezit zijn wordt het nodige onmiddellijk gedaan. M'n beste wensen voor een spoedig herstel en hartelijke groeten.

●

Alfons VERHAEGEN, Rillaar.

Je hebt dus je prijs ontvangen ? Het doet me genoegen dat je er blij mee bent en dat je nog dikwijls aan een vraag van onze rubriek « Jullie krijgen het woord », zult deelnemen. Beste groeten.

●

Lea DE BORGER, Antwerpen.

Wel, hoe staat het met het « grote examen » dat je op school moest doorworstelen ? Ik heb de indruk, dat je 't er goed hebt af gebracht en dat je ouders tevreden zijn. Hartelijk.

●

Frans ROMEYNS, Overboelare.

Je lange « bijzondere brief » met veel aandacht gelezen. Ik zal er je persoonlijk op antwoorden. Het zou ons hier te ver leiden.

Daar ik weet hoeveel je van tekenen houdt en dat je de wens koestert later eens een tekenaar van formaat te worden, raad ik je aan nu naar de tentoonstelling te gaan die in het Paleis voor Schone Kunsten te Brussel gehouden wordt en waar je de tekeningen van grote Franse meesters kunt bewonderen. Je ziet ik ben je wens niet vergeten ! Tot genoegen.

●

Jan BAISIER, Geeraardsbergen.

Dank voor je schone brief en tevens voor de penning voor de Kerstboom. Dank ook je twee broers in mijn naam. Het gevraagde nummer werd je opgezonden. Heb je het in goede orde ontvangen ? Beste groeten.

KUIFJE
LIJFBLAD van alle JONGENS en MEISJES tussen 7 en 77 jaar.
Administratie, Redaktie, Publiciteit : Lombaardstraat, 55, Brussel. — *Uitgever-Directeur :* Raymond LEBLANC. — *Drukkerij :* C. VAN CORTENBERG, Keizerstraat, 12, Brussel.

Alle rechten voorbehouden voor alle landen.

ABONNEMENTEN 3 maand 6 maand 1 jaar
België : B. Fr. 60.— 115.— 225.—
Buitenland : 65.— 130.— 260.—
Kongo : 85.— 165.— 300.—
België : P.C.R. 1909.16, « Editions du Lombard », Lombaardstraat, 55, Brussel.
Kongo : Kuifje-Kongo, Postbus 449, Leo.
Nederland : Barnard, Van Oldenbarneveldstraat, 116a, Rotterdam, op P.G. N° 200.486 t.n.v. Incassobank, N.V., Bijbank, Heemraadsingel, Rotterdam.

DE LEEUW van VLAANDEREN

Tekeningen: BOB DE MOOR — Vrij naar H. CONSCIENCE

Zó eindigde dit onstuimig tooneel. De Vlaamse ridders werden afzonderlijk gekerkerd. Maar een kon vluchten. Het was Diederik die Vos. Van de verwarring in de troonzaal maakte hij gebruik om te ontsnappen...

(Wordt voortgezet.)

DE TOVERSPIEGEL

Tekst en Tekeningen van J. LAUDY

Prins Hassan en zijn vriend Kaddoer gaan, ingevolge een droom, naar Bassorah. Doch de slechte khan Timoer neemt hen onderweg gevangen...

Timoer geeft zijn laatste bevelen aan Ben El Ukz en rijdt welgezind en vol rozige toekomstdromen naar Samarkhande terug.

Wraak is zoet... wonderzoet voor wie... O nee, zo is 't zeker niet ! Wraak is zoet... Stop, 'k weet het niet meer...

In Ksar... De uren verlopen... Een dienaar brengt het allerlaatste avondmaal van Kaddoer.

Zobeide !

Niam ! Niam !

Daar komt de Talpack-Bachi binnen...

De eerste ster schittert aan de hemel ! Maak jullie gereed om te sterven !

De lugubere stoet trekt naar de executieplaats.

De terechtstelling zal plaats hebben op het grote plein van Ksar-Haber-Nahr, waar een schavot opgericht werd... De patienten zijn ter plaatse... In de nachtelijke stilte hoort men hun bange harten kloppen !

Opeens weerklinkt een bars bevel.

Beul ! Doe je werk !

Fluitend zoeft het blauwachtig stalen mes over de hoofden der twee ongelukkigen.

Maar, o wonder, de doden staan op !...

Beul, heb je geen wroeging ?

Ja, berouw !

Koelik !

(Wordt voortgezet.)

HET SPAANSE SPOOK

Tekst en tekeningen door Willy VANDERSTEEN

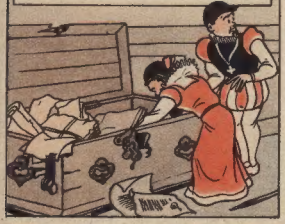

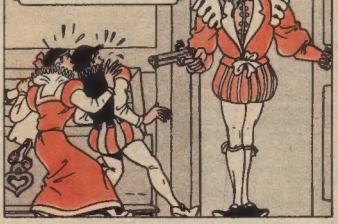

(Wordt voortgezet.)

Kleine muziekgeschiedenis

WEET JE WANNEER DE VIOOL EN HET CLAVICEMBAAL ONTSTAAN ZIJN ?

Was de XVIe eeuw, de eeuw van de luit en het orgel, de XVIIe is de eeuw van het clavicymbel (of clavicembaal) en de viool. We kennen reeds de lier of zeer primitieve viool met platte bodem en vier tot zes snaren. De eerste violen dateren van het begin der XVIe eeuw, doch het is pas in de XVIIe eeuw, dat ze werkelijk gekend en ook geliefd zijn en dat we naast de viool ook de alto (of altviool) zien verschijnen. Ze is groter dan de gewone viool en geeft de tweede toonhoogte onder de snaarinstrumenten. Diegenen die muziek studeren, weten dat de « altsleutel » de sleutel is dié de C of de *Do* op de derde lijn aanwijst. Dan krijgen we ook de cello (of violoncel), een instrument dat evenzeer de vorm van een viool heeft, en het midden houdt tussen altviool en contrabas.

Alle Kuifjesvrienden weten nu reeds, dat Cremona de stad der violen is en de mooiste en beste violen gebouwd werden door de gebroeders Amati, Stradivarius en Guarneri. Vooral de violen van de twee laatsten zijn zeer gezocht en kosten schatten. Hun klank is ongemeen diep, zacht en rijk.

Het spreekt vanzelf dat, waar er instrumenten zijn, er ook componisten leven die er muziek voor schrijven. De toondichter componeerde nu niet meer uitsluitend voor de menselijke stem, doch ook voor de instrumenten en zo ontstaat de « sonate » of « muziek voor klanken » in tegenstelling met « cantata » of « gezongen muziek ». De eerste meesters zoals Legrenzi, Vitalo en Torelli zijn lang vergeten. Twee namen komen af en toe nog op de muziekprogramma's voor, het zijn die van *Arcangelo Corelli* (1653-1713) en *Antonio Vivaldi* (1678-1743).

Corelli.

Corelli is bekend als de éérste vioolvirtuoos van Italië. Hij componeerde tal van sonaten voor viool en concerti grossi (meervoud van concerto grosso). *Vivaldi* was priester en kapelmeester. Hij componeerde talrijke sonaten, concerti en niet minder dan dertig opera's. Zijn inspiratie leek onuitputtelijk. *Pergolèse* hebben we reeds vernoemd in een voorgaande kroniek, doch zijn naam past ook hier, daar hij veel sonaten voor snaarinstrumenten schreef.

De violen van Cremona met hun wondere klank waren niet zo dadelijk over heel de wereld bekend en verspreid, dat spreekt vanzelf, en in Frankrijk kent het clavicembaal een groot succes. Moet ik jullie nog zeggen, dat het clavicembaal de voorloper van onze huidige piano is? In de piano worden de snaren aan 't trillen gebracht door kleine hamertjes, in een clavicembaal worden de snaren door pennen « aangetokkeld ». Deze pennen zijn pluimen van een raaf of wel een lederen tongetje. De oude school der clavicembaalisten van Frankrijk telt veel componisten, doch hun namen zijn in de vergeetheek geraakt en hun muziek wordt praktisch nooit meer ten gehore gebracht. Één naam echter bleef tot op onze dagen levendig, jullie hebben hem zeker reeds gehoord, en zijn composities kan men nog op de muziekprogramma's aantreffen, het is *François Couperin*, die geboren werd te Parijs in 1668 en stierf in 1733. De stukken van Couperin zijn heel fijn en schoon, soms beschrijven ze een figuur, andere keren een beeld uit het leven. Deze toondichter componeerde ook concerti en was een der grootste Franse musici die er geleefd hebben.

HE-MI.

De avonturen van Kwik en Flupke

AGENT N^r 15 MAAKT GRAPPEN!

Don Quichotte

Tekst en tekeningen van TRUBERT

Don Quichotte en zijn knecht Sancho Panza rijden van 't ene avontuur naar het andere. De ridder heeft een groep galeiboeven verlost, doch wordt voor zijn goede daad niet beloond. De bandieten spotten met hun weldoener en gooien hem stenen naar 't hoofd

« Men moet geen paarlen voor de zwijnen werpen, zegt Don Quichotte heel wijsgerig, dat heb ik nu weer eens moeten ondervinden. Ik zal in de toekomst verstandiger zijn. » De ridder en zijn knecht gaan op weg om zo spoedig mogelijk uit de omgeving van de bandieten en de wachters te komen. De nacht valt en ze slapen onder de blote sterrenhemel. Een schaduw glijdt voorbij, neemt Sancho's ezel en vlucht er mee. 's Morgens bemerkt de knecht dat hij bestolen werd en klaagt steen en been. Don Quichotte beloofd dadelijk een brief te schrijven om drie ezels te bestellen. Op staande voet improviseert hij een brief in verzen. Sancho is vol bewondering. « Bij de baard van Alva, dat is een schone brief, hoor ! » — « In mijn beroep moet men alles kennen, antwoordt onze ridder, ga die brief wegbrengen en kom spoedig terug. »

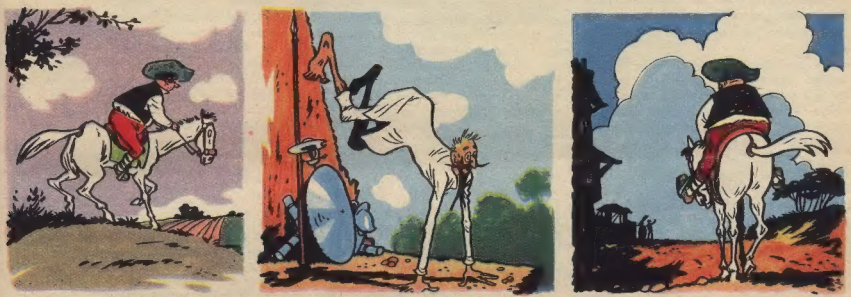

« ...Ik zal intussen verstervingen en penitentie doen en een aktie tegen die berg ondernemen, zo brilliant en dapper dat mijn naam voor eeuwig op leders lippen zal blijven. » — « God weet wat voor gekke toeren je weer zult uithalen, beloof me echter je leven niet op 't spel te zetten ! » Sancho rijdt met Rosinante naar het dorp van de ridder. Don Quichotte trekt dadelijk zijn wapenrusting uit. Als penitentie zal hij enkele gevaarlijke sprongen ondernemen, hij gaat op zijn handen staan en zwaait zijn benen als molenwieken in de lucht, hij doet evenwichtsoefeningen op het hoofd en nog ontelbare andere dwaasheden. Zijn zwakte en het voortdurend vasten beletten hem echter het grootste deel van de voorgenomen plannen ten uitvoer te brengen. Sancho weet in welke staat hij zijn meester heeft achtergelaten en rept zich terdege. In het dorp gekomen ziet hij tot zijn grote blijdschap dadelijk de pastoor en de barbier.

De waardige heren vragen zich af waarom Sancho alleen op het paard van zijn meester terug komt. Zou hij dood zijn ? Maar Sancho stelt hen dadelijk gerust en zegt, dat hij een brief brengt en drie ezels komt halen. « Don Quichotte is Goddank wel te pas ! » En Sancho vertelt dan verder, dat de ridder verstervingen wil doen om de glorie te verdienen. « We moeten een einde maken aan al die zottigheid ! », zegt de barbier en snelt naar het huis van de jonge Dorothea, zijn petekind. « Kom, verkleed je, je moet de rol van zwervende prinses spelen. We zullen Don Quichotte in de bergen vinden. » De barbier zelf maakt zich onkenbaar door een baard aan z'n kin te kleven. « Wie zijn die lui ? » vraagt Sancho die van dit alles niets gemerkt heeft. « Deze dame is de erfgename van het machtige rijk Micomico en ik ben haar minister. Denk je dat ridder Don Quichotte ons zal willen ontvangen ? » — Ik twijfel er niet aan en het zal voor mij een eer zijn jullie tot bij hem te mogen leiden ! » antwoordt Sancho.

(Wordt voortgezet.)

DE RODE GODEN

door **Jean d'Esme.** Tekeningen : **Jean-Léon Huens.**

Wanda Redeska is vertrokken om haar broer, luitenant Redeski, te zoeken waarvan men sedert weken geen nieuws meer heeft. Vol onrust organiseren pater Ravennes en Pierre de Lursac een hulpexpeditie. Na enkele dagen bereiken ze het onmetelijke woud. Hier ontdekt pater Ravennes planten en dieren uit het voorhistorisch tijdperk en zien ze vreemde holbewoners met rood haar voorbijtrekken.

DE mist trok lichtjes op; de twee mannen ontdekten twaalf poorten op gelijke afstand in de steunmuur ingebouwd. Het geheel van de gebouwen bleef vooralsnog onzichtbaar. Lange minuten bleef het zo; toen brak een zonnestraal door, pletste open op de rotswand, en nu verscheen de hele tempel; eerst de vier ongelijke torens met boven elkaar geplaatste verdiepingen, als tiaren van afgodsbeelden uit Cambodge en Siam; daarna de lange onregelmatige en duidelijke lijn van de daken, ten slotte de gigantische en wonderbare gevel, met poorten versierd, met kapellen en ontelbare ramen met zuilen bezet.

De stem van de pater beefde toen hij zei :

— Een khmer-tempel. De Tempel... zuiverder van lijn, schitterender dan Angkore-Vat zelf, en zeker veel ouder.

Hij was recht gaan staan en aanschouwde de formidabele bouw, wier vorst het midden bereikte van de omringende spleet.

— Honderd vijftig meter hoog... kolossaal.

Hij was helemaal vergeten waar hij zich bevond, dacht niet meer aan de gevaren die hen omringden, vergat de toverheksen, vergat Wanda; alleen de trots over zijn ontdekking hield hem in beslag. Het scheelde niet veel of hij lachte.

— Ja... de tempel. Het model, het juweel, dat men later copieerde... en dat in volle brousse, te midden van armzalige volkeren en stammen zo primitief als de dieren. Hoe zit dat dan? Wie heeft dit reusachtig en geniaal werk uitgevoerd? Wie?... en waarom hier? Ik...

Plots zweeg hij. Pierre trok hem achteruit, en fluisterde hem in het oor :

— Zwijg. Zwijg toch...

De priester zag hem met de vinger in de richting van het woud wijzen : op de zoom daarvan verscheen zo pas een menselijk wezen. Hij droeg een zonderling kledingstuk : een bruine vacht bedekte zijn schouders en hing om zijn lijf; op zijn hoofd droeg hij een muil met ronde horens in de vorm van een lier.

De man liep langs de zoom van het woud, ging tot bij de voet van de muur, stak het enge stuk terrein over, bereikte de rotsen. Rechtstaand op een dezer, hief hij het hoofd naar de gevel van de tempel.

Hij bevond zich op nauwelijks twintig meter van Lursac en van Ravennes; zijn gestalte tekende zich scherp af tegen de grijsachtig massa van de tempel. Hij was van zeer grote gestalte, zeer lange benen, een smal middel, brede en sterke schouders. Hij wendde zich naar de vlakte, onderzocht het woud; toen gleed zijn blik langs de spleet, dan weer naar de gebouwen. Zijn blik vestigde zich dan op één der ramen. Dan schreeuwde hij met forse, doch zonderling zachte stem :

— O... o... ie... iep...

Pierre en de missionaris herkenden hem dadelijk en tezelfdertijd : het was de jager met de knots, de leider die vooraan stapte bij de terugkeer van de jacht, gisteren avond.

Plots schoot hij vooruit en begon de bestijging van de rotsblokken. Met lenige sprongen klom hij naar de tempel op, van de ene steen naar de andere springend, zette grote stappen wanneer het terrein het toeliet. Elk van zijn gebaren en houdingen verried een grote kracht en bekoorlijkheid. Hij deed denken aan die grote levendige en tevens woeste wilde dieren; zijn machtig en gespierd lichaam ontplooide zich harmonisch en zeker. Hij bevond zich nu bij de voet van de tempel zelf. Voor hem verhief zich de steunmuur met de poorten. Wat hoger op, op een soort balkon, waren andere poorten; naast elk dezer een raam met staven.

Plots klauterde hij tegen de rotsen op...

De man bekeek ze. Hij scheen te aarzelen. Dan nam hij een besluit, en begon de steunmuur te beklimmen. Hij klampte zich vast aan vooruitstekende stenen, met handen, voeten en knieën; hier en daar brokkelde die af, maar met een ruk herstelde hij zich, en steeg verder. Eindelijk kwam hij bij het balkon, liep er dan langsheen en bleef ten slotte stilstaan in het midden van de gevel, onder één der ramen.

Hij hief zich op de tenen, hief de de armen, vatte de aurochkop die hij op het hoofd droeg bij de hoornen, en in een groot gebaar van offer, ruw en zacht tevens, hing hij hem aan een vooruitspringende steen op. Toen bleef hij roerloos staan het aangezicht tegen een der zuiltjes aangedrukt.

Lursac en Ravennes hadden zijn beklimming gade geslagen. De ogen gevestigd op de opening onder dewelke de bruine vacht zweefde, merkten zij met verwondering haar onverwacht uitzicht. Die opening was omlijst met vreemde ex-votos : kolossale aurochs-muilen, herten-overblijfselen, gigantische berenhuiden, half verwelkte bloemenruikers, fruit, barbaarse halssnoeren uit tanden van wilde dieren, en dan, in een hoek, op de vensterbank een honigraat die als tranen neerdroop. Pierre en de missionaris bekeken elkaar. Eenzelfde vraag drong zich aan hen op : wat was die vreemde eredienst? Tot wie richtte zich die eredienst? De Rode Goden, de mensen uit de voorgeschiedenis, op wonderbare wijze bewaard, die goden die men eerde, aanbaden die op hun beurt iets of iemand?

Met een schudden van het hoofd beduidde de pater dat hij dit vraagstuk niet kon oplossen.

Ze krijgen trouwens de gelegenheid niet om daar langer over te piekeren; de man ginds ontwaakte uit zijn aanbiddingshouding; weer concentreerden zij hun aandacht op hem. Zonder zich de moeite te geven langsheen de steunmuur af te dalen, berekende hij even zijn sprong, en overschreed hij soepel de drie meter van de muur. Nog eens draaide hij zich om, aanschouwde het vreemde raam, zette het dan op een lopen, verdween tussen de rotsblokken, verscheen weer opnieuw verderop op een top, daalde af naar de vallei, stak ze haastig over en drong weer het woud in.

(Wordt voortgezet.)

DE ROCOCO-TIJD

De dood van koning Lodewijk XIV — de Zonnekoning — in 1713 luidde een tijdperk van reactie tegen de kunst uit de Franse Gouden Eeuw in. De wilde overmoed en de losbandigheid die aan 't hof heersten, elsten een nieuwe kunstvorm. De Barok trad een nieuwe phase in, die van de Rococo (1715-1750). Dit woord komt van het Franse « rocaille », dat schelpwerk betekent. Men kan in de rococostijl de schelpvorm gemakkelijk herkennen.

De rococo-stijl is speels en bewogen. De ornementatie is sierlijk en los. De tijd der statige paleizen en ruime staatsievertrekken is voorbij. Men bouwt burgerlijke herenwoningen met kleine, gezellige vertrekken. Nooit legde de sierkunst groter oorspronkelijkheid en fantasie aan de dag; sierlijke golvende lijnen, tere tinten, houten lambrizering, spiegels en fijn geschilderde tafeltjes, het fraaie porselein en het elegante meubilair niet te na gesproken!

De XVIIe en XVIIIe eeuw waren een bloeitijdperk voor de Franse ambachtskunst. Onder de regering van Lodewijk XIII staat het Franse meubelstuk onder Spaanse- en Vlaamse invloed, ten tijde van Lodewijk XIV krijgt het een eigen karakter. De zetels b.v., worden lichter en zijn met fluweel, zijde en damast overtrokken, de kasten kregen snijwerk, inlegwerk van ebbenhout, brons, schildpad en paarlemoer, doch de vormen zijn nog enigszins streng. Geleidelijk worden ze grilliger en bevalliger en zo komen we tot de beroemde Louis-XV-meubelen, die jullie allemaal kent. Stoelen, zetels en sofa's hebben gebogen poten en leuningen, sierlijke werktafeltjes en secretaires met fijn koperbeslag, speeltafeltjes, commodes, enz., alle meubelen die goed pasten in de intieme, kleine vertrekken van die tijd. Een grote rol in de binnenhuisversiering speelde het tapijt en het zal jullie misschien interesseren te weten, dat Lodewijk XIV de werkhuizen van de familie « Gobelin » had aangekocht. Het is ook in deze tijd, dat minister Colbert de Vlaamse kantwerksters naar Frankrijk lokte om de kantnijverheid in Frankrijk ingang te doen vinden. Zo ontstond de « point d'Alençon » die echter de vergelijking met de Vlaamse kant niet kon doorstaan. De porseleinfabrieken kregen stilaan een wereldfaam.

« Le Petit Trianon » van Versailles, door A.J. Gabriel.

Wanneer men aan de rococo-stijl denkt, de sierlijke meubels en het fijn porselein, ziet men onwillekeurig ook gestalten van precieuse markiezen, luchtige markiezinnen en het beeld van Marie-Antoinette en Lod. XVIe oprijzen. Zo naderen we ook de Franse revolutie die de hoofden van deze laatste vorsten deed vallen op de « Place de la Concorde ».

GERRIT PEETERS, EEN NEDERLANDSE KAMPIOEN

Het wielerbaanseizoen van dit jaar zette in met een verrassing. De sinds tien jaar haast onklopbare ploeg Schulte-Boeyen ging uit elkaar... en een nieuwe ploeg van twee Gerrit's werd gevormd, nl. Schulte-Peters, die voorzeker heel wat sterker belooft te worden dan de vorige.

GERRIT PETERS diende zich op een schitterende wijze aan in de wielerwereld en verwierf zelfs enkele jaren geleden de bijnaam van « fenomeen ».

Twintig jaar oud verscheen hij op onze banen plots als de grote konkurrent van onze omniumkampioenen. Deze slanke, zwartharige Hollander met zijn ietwat zwaarmoedig uiterlijk, bleek niet alleen een bliksemsnelle spurt te bezitten, maar was daarbij een temporenner van de zuiverste soort.

In de 5500 m. bleef hij onder de 29 sekonden, de kilometer deed hij steeds in 1 m. 6 sek. en in de achtervolging vond hij in België weldra geen tegenstander meer die hem baas kon.

Zijn rijden getuigde daarbij van een prachtige harmonie die onmiddellijk de artist-wielerrenner in hem verraadde.

Op 24 Maart 1944 stelde hij plots een daad die de wielerwereld met verbazing sloeg. Het voor onaantastbaar gehouden wereldrecord van Karel Kaers over de kilometer vliegend vertrek, haalde hij neer met een volle sekond! Tien jaar had dit record stand gehouden, maar Gerrit legde nu de afstand af in 1 m. 3 sek. 2/5.

Op dit ogenblik was hij in de omnia schier onklopbaar geworden.

In 1946 zou hij dan nog een stap verder zetten op de weg van de roem door de sterkste achtervolger van de wereld te worden. Ja, beste vrienden, Gerrit is de voorganger van Coppi. In dat jaar immers onttroonde hij Schulte in Nederland als kampioen uit de achtervolging, en ging hij tevens in Zürich het wereldkampioenschap winnen met een buitengewoon gemak.

Peters is nu 25 jaar oud en de schoonste toekomst scheen voor hem te zijn weggelegd, want ook in de ploegkoersen vormt hij met Pellenaers een geducht koppel. Dan kwam echter dat spijtig voorval die de loopbaan van deze uitzonderlijke kampioen zou breken. In het Kuipje te Gent deed hij een erge val, brak zijn arm, deze werd slecht in elkaar getrokken. hij blijft het volgend seizoen samen met Van Steenbergen de beste omniumrenner van de wereld. In 1948 kwam hij ook op de baan in criteria uit en bewees er sneller te zijn dan Nest Sterckx; hij veroorloofde zich zelfs de weelde in een criterium te Antwerpen Van Steenbergen en Sterckx samen in de spurt te kloppen.

In de Antwerpse Zesdagen behaalde hij daarbij nog een tweede plaats.

Deze Winter zullen we Gerrit Peters meer dan eens onze meest befaamde Belgische renner op de pist wel zien kloppen.

MIEL.

DE ONDERGRONDSE SPOORWEG VAN PARIJS BESTAAT 50 JAAR

In het eeuwwisselingsjaar 1900 werd te midden van de algemene belangstelling de dienst geopend van de eerste ondergrondse spoorlijn, die de Franse hoofdstad over zijn gehele lengte-as doorkruist. Deze gebeurtenis werd samen met de Eiffeltoren de « clou » van de toenmalige Wereldtentoonstelling en is sindsdien een halve eeuw lang, bijna zonder diepgaande wijzigingen, één der attracties van het moderne Parijs gebleven.

Deze 10 Km. lange lijn, waarlangs 18 stations werden ingericht, was de eerste van het net, dat zich thans over 180 Km. uitstrekt en 362 stations heeft.

Bij de constructie moest vooral nauwkeurig het beloop van de Parijse straten gevolgd worden, want er was geen sprake van dat er onder de particuliere huizen gegraven kon worden : de onteigening zou veel te kostbaar worden. Behalve de diverse bovengrondse viaducten heeft men op vijf plaatsen tunnels onder de Seine moeten maken; 10 millioen kubieke meter aarde zijn er aan Parijse grond weggegraven en onder de heuvels van Montmartre moest zelfs tot een diepte van 63 meter gegraven worden.

De spoorwagens van de « Métro » vervoerden in 1948 met een gemiddelde snelheid van 30 Km. per uur, 1.600 millioen reizigers. Gedurende 20 uur per dag hebben 14.000 employées het reizigersverkeer van een ondergrondse menigte verzorgd. De technische organisatie is zó uitstekend, dat er in 50 jaar slechts één ernstig ongeval is voorgekomen.

DE STRATO H.22

de avonturen van JO en JETJE DOOR HERGÉ

Ingenieur Legrand wordt verdoofd op 't ogenblik dat hij de raid wil beginnen. Jo en Jetje zullen hem vervangen, maar Werner is er ook nog...

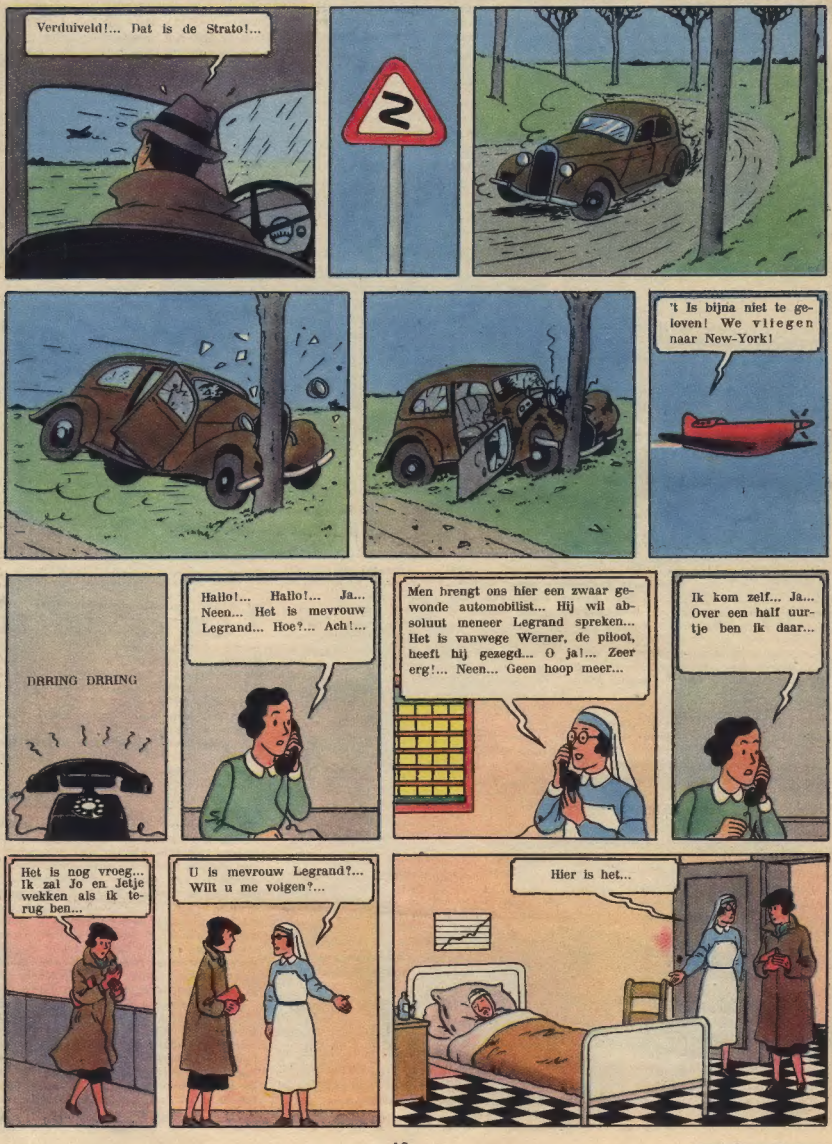

(Wordt voortgezet.)

HET ZWARTE GOUD

De nieuwe avonturen van Kuifje en Bobbie

De zoon van emir Mohammed Ben-Kalish-Ezab werd ontvoerd. Kuifje heeft hem weergevonden in de kelders van het paleis van professor Smith...

(Wordt voortgezet.)

Vooraleer "KUIFJE"

Iedere week maakt de hoofdredakteur een zenuwtrein door.

's Woensdagsmorgens sta je op wacht bij de deur of achter 't raam om de zware stap van de postbode op de grintweg voor 't huis of op de stoep te horen... Daar is hij en « Kuifje » is er natuurlijk bij. Het ontbijt wordt koud, de school lijkt voor enkele minuten ver weg en de zorgen vergeten. Je kent je blad door en door en, al wacht er op een of andere bladzijde een verrassing, je hebt nooit de indruk iets vreemd in handen te krijgen om de eenvoudige reden, dat « Kuifje » je weekblad is en je ermee vertrouwd bent. Weet je echter hoeveel uren werk er nodig zijn voor dit jeugdblad met al z'n tekeningen en teksten in de juiste vorm gegoten is ? Ik veronderstel van niet, en daarom gaan we hieromtrent vandaag een klein onderzoek instellen.

Onze invormer heeft te veel fantasie...

ALTIJD MOETEN ZE IETS NIEUWS VINDEN !

Wie ? Wel, de verschillende medewerkers van « Kuifje », zowel de tekenaars als de redacteurs en de invormers.

De tekenaar bekijkt eerst aandachtig het blad, dat hij moet vol tekenen en maakt de ene schets na de andere. De eerste krabbels vliegen gewoonlijk de scheurmand in omdat ze hem niet voldoen. Het geheel immers moet schoon zijn, het moet de lezer interesseren en in spanning houden. Soms herbegint een tekenaar driemaal, doch het gebeurt dat slechts de tiende schets de gewenste is. Wat al documentatie heeft de tekenaar echter niet moeten doorworstelen voor hij een Romeins generaal, een Spaans ridder, een Japaans vliegtuigmoederschip of de chef der Sioux op 't papier kan zetten ! Het zou toch niet opgaan een Romeins generaal in Griekse kleren te steken of omgekeerd. Hiervoor moeten dus vooraf een hele boel geschiedkundige documenten nagepluisd worden en soms slijt de kunstenaar uren in een of ander museum. 'k Hoor Willy Vandersteen nog zuchten « Wat een werk ! », toen hij van een zijner vele exploratie tochten in het Brussels stadhuis terugkwam beladen met een karrevracht schetsen.

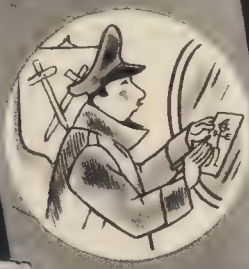

Voor de spiegel in passend officiersuniform en met sardonische Olrikmach...

Op een keer, ben ik ook eens een kijkje gaan nemen in het atelier van onze vriend Edgard Jacobs. Hij stond voor de spiegel van kop tot teen in een strak spannend officierspak gestoken ! Aan zijn krijgshaftige houding, de ernstige plooi in het gezicht en de half toegeknepen ogen was duidelijk te zien, dat hij zijn kolonel Olrik uitbeeldde... om de werkelijkheid geheel weer te geven, lanceerde Jacobs z'n spiegelbeeld de gruwelijkste verwensingen en liet op iedere zin een harde, sardonische lach volgen... Ik voelde me niet erg gerust en wou me stilletjes terugtrekken, doch kolonel Olrik had me wel gezien...

Edgard Jacobs verklaarde me dan dat het levendig en juist voorstellen van z'n personnages een der moeilijkste en ernstige onderdelen van de hele arbeid is en ik verstond dat best. Wie voelt er iets voor z'n helden in de meest onmogelijke of onnatuurlijkste houdingen te zien verschijnen ?

Na twee, drie of zes dagen is de tekenplaat kant en klaar, de dialogen gereed en kan het geheel afgegeven worden op de redaktie. De tekenaar is tevreden over z'n werk en neuriet een wijsje terwijl hij z'n das dicht snoert. Daar rinkelt het telefoon. Het is de hoofdredakteur die op een bezorgde zwaarwichtige toon uitlegt hoeveel vertraging hij heeft... Met alle gevolgen van dien ! De arme tekenaar zucht diep. Hij is er 't hart van in.

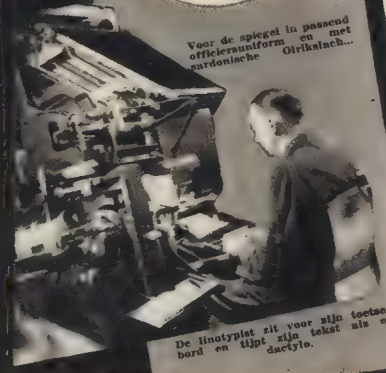

De linotypist zit voor zijn toetsenbord en tikt zijn tekst als een dactylo.

NOG EEN LIJNTJE EN EEN KLADJE VERF...

De tekenplaten gaan eerst naar de drukkerij en komen terug als gefotografeerde platen, een doorschijnende film, en een wit karton. Het is op dit wit karton dat de tekenaar nu zijn kleuren legt. Op de gekleurde plaat legt hij dan de doorschijnende film die de omtrekken en de zwarte lijnen van z'n helden draagt. De tekenaar bekijkt zijn werk kritisch en bestudeert meteen reeds de verbeteringen en de eventuele veranderingen die aan de volgende plaat moeten aangebracht worden. Routine bestaat bij hem niet. Iedere plaat moet nieuw en steeds beter zijn.

in je bus glijdt

De hoofdredakteur zit intussen achter zijn grote schrijftafel, het hoofd in de handen. Z'n gezicht is betrokken en iedereen die hem zo ziet weet, dat het beter is hem die dag niet lastig te vallen. De hoofdredakteur steekt nl. een nieuw nummer van « Kuifje » in mekaar, zoekt onderwerpen, kiest passende titels, enz., enz. Hij roept daarbij natuurlijk de hulp in van prof. Zonnebloem en kapitein Haddock en het advies der deskundigen zoals majoor Wings e.a. De diskussies van de « brain-trust » zijn dikwijls heel levendig, maar aan alle palabers moet een einde komen en het is ten slotte de hoofdredakteur die een beslissing neemt. Of hij de juiste kiest ? Daarop kan alleen de lezer antwoorden.

De teksten zijn getijpt en gecorrigeerd en moeten nu geïllustreerd en op aantrekkelijke manier op 't papier gebracht worden. Dat is het werk van de invormer. Hij keurt en kiest de tekeningen en de tekst en heeft dan onmiddellijk een hele reeks voorstellen omtrent de manier waarop het geheel moet gepresenteerd worden. Zo'n fantasierijke invormer is een probleem op zichzelf want, welke voorstelling zal de lezer nu 't meest boeien en interesseren ?

Zo kent de redaktie van een blad nooit rust en wordt er steeds koortsachtig gewerkt om teksten, illustraties en maquettes op tijd in de drukkerij te bezorgen.

IS TEKENAAR ZIJN GEMAKKELIJK ?

Men is veelal geneigd te denken, dat alleen de penneridders onder stoom werken en dat de tekenaars nonchalant op een divan liggen, een sigaret roken en wanneer de inspiratie komt het fantasiebeeld met vlugge, lichte trek op 't papier krassen. Niets is minder waar ! Zelfs voor een rasartist vergt een tekening een inspanning en eist de volledige aandacht. Een kunstenaar kan niet op zijn lauweren rusten, hij is gedwongen telkens weer iets anders te vinden. Hij kan ook niet ter plaatse blijven trappelen, doch moet de rol van iedere held goed kennen en weten waar zijn verhaal heengaat.

Die gekleurde tekenplaten nu, ondergaan in de drukkerij allerlei zonderlinge operaties, doch daarover later...

VINGERS GLIJDEN OVER HET TOETSENBORD

Weet je wat een linotype is ? Dat is een machine die letters drukt. Vroeger werden de letters met de hand naast elkaar geplaatst, thans zet de linotypist zich voor zijn toetsenbord en tijpt de tekst zoals een dactylo het doet. Iedere keer als hij op een toets drukt, wordt er een letter gevormd op een koperen matrijs.

Uit vloeibaar lood worden er dan staven achter de matrijzen gegoten en zo kan men deze staafjes, waarop hele zinnen staan, gemakkelijk uit de machine schuiven. De linotypist zet al de lijnen van het artikel onder elkaar, maakt ze met een koordje vast en trekt een eerste proef.

OM GRIJS VAN TE WORDEN !

Proeven corrigeren is een werkje dat veel aandacht vergt en waarvoor men een engelengeduld moet hebben. De redacteur, welke er mee belast is, heeft er niet alleen grijs haar van gekregen, hij heeft er reeds een indrukwekkend aantal bij verloren ! Ik zie de tijd komen, dat die arme man geheel kaal is... Of er dan nooit geen zetfouten meer in 't blad staan wanneer het klaar is ? O, jawel ! Men mag de teksten lezen en herlezen, woord per woord, regel per regel, toch ontsnappen er soms nog, of komen er nieuwe bij als de proef herzet wordt ! Die zetfouten zijn de nachtmerrie van de journalist, ze staan steeds op de onmogelijkste plaatsen, te midden van de ernstigste passages of van een bladzijde die anders brillant zou zijn !

De tekeningen zijn nu gekleurd, de proeven gecorrigeerd, duurt het nu nog lang vooralleer « Kuifje » in de bus glijdt ? Ja, we zijn nog niet aan het einddoel, doch de rest een volgende maal...

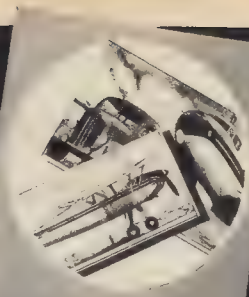

De tekeningen komen terug van de drukkerij als fotografische proeven.

Een beetje kleur langs hier en een klad verf langs daar...

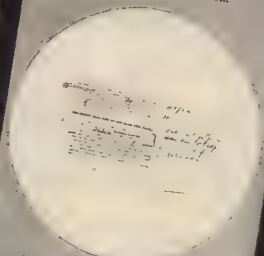

De grootste hinderpaal werd overwonnen : proeven zijn verbeterd.

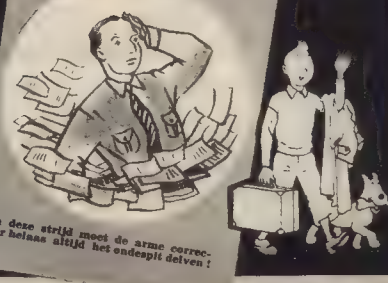

In deze strijd moet de arme corrector helaas altijd het onderspit delven !

CORENTIN

BIJ DE INDIANEN

TEKST EN TEKENINGEN van Paul CUVELIER

Als represaillemaatregel besluit Zwarte Bison een kamp van blanke avonturiers te overvallen. Eén der trappers heeft het inzicht Corentin en Wakita te doden, doch wordt gevangen genomen...

De gevangene wordt naar het kamp gevoerd en de Indianen vieren hun overwinning !

De trapper wordt aan een paal vastgebonden. De Roodhuiden voeren woeste krijgsdansen uit rond de martelpaal.

Zwarte Bison vertelt aan Genoveva het verloop der gebeurtenissen.

Wil de Edelmoedige Zwaluw dit feest met ons vieren ?

Mama, ze zullen hem martelen!... Dat mag toch niet ! We moeten het verhinderen.

Ik zal bij Zwarte Bison ten beste spreken...

Jack ontdekt op dit ogenblik Genoveva ..

Die blanke vrouw heb ik gezocht ! Vreselijk zo dicht bij het doel te moeten sterven !

Genoveva gaat naar het opperhoofd der Sioux.

In naam van onze vriendschap, vraag ik je die man te straffen, doch laat hem daarna vrij

Goed. De bede van diegene die me het leven redde, kan ik niet weigeren.

Maar een jonge hoofdman, die jaloers is op de invloed welke Corentin en Genoveva hebben, stuift op

Mijn vader gedraagt zich als een vrouw. Er werd besloten dat die Blanke zou sterven, dus moet hij ter dood !

Ik heb gevolg gegeven aan de wens van de Edelmoedige Zwaluw en wil dat mijn bevel onmiddellijk uitgevoerd wordt !

De gevangene wordt losgemaakt, krijgt een pak zweepslagen en wordt dan buiten het kamp geleid

Zwarte Bison wordt oud. We zullen hem moeten vervangen... Eerst wil ik die Blanke toch nog scalperen...

(Wordt voortgezet.)

Het KORAALEILAND

door R.M. Ballantyne

KORTE INHOUD

Ralph, Jack en Peter weten welk onrechtvaardig lot de jonge Avatea wacht en besluiten haar te helpen...

ENKELE OGENBLIKKEN LATER SPRINGEN DE KRIJGERS IN DE KANO VAN ONZE VRIENDEN EN UITEN WOESTE KRETEN.

We kunnen toch zeggen, dat we ons flink verdedigd hebben.

1. — Jack, Ralph en Peter hebben niets dan hun roeispanen om zich te verdedigen. Ze bieden hardnekkig weerstand, maar de overmacht is te groot.

EEN UUR LATER...

Waartoe helpt klagen? We moeten die tegenslag verdragen.

Als we maar wisten wat Tararo met ons van plan is.

2. — Ze worden geboeid en terug naar het eiland gevoerd, dat ze de avond te voren verlaten hadden. Ondanks die tegenslag hebben ze de moed niet verloren.

We hebben gedaan wat we konden.

Ik denk niet dat Tararo ons erg gunstig gestemd is.

3. — Op het strand van het eiland ontmoeten ze de tolk die hen zijn vrees niet verheimelijkt. De woede van Tararo is verschrikkelijk!

Ik heb de indruk dat we er 't hachje bij inschieten.

Het is mijn schuld! Ik had jullie niet mogen meeslepen in dit avontuur.

Zeg dat niet, Jack. We wisten immers zelf ook wel wat er ons te wachten stond.

4. — Ze worden in een donker hol gestopt. Voor de opening wandelen zwaar bewapende schildwachten.

MEERDERE DAGEN BLIJVEN ONZE VRIENDEN OPGESLOTEN

Dat is het einde.

Heeft er de schijn van.

Ik versta niet waarom men onze boeien afdoet.

5. — Op een morgen komt er een inboorling in hun hut, die de touwen doorsnijdt waarmee ze gebonden zijn. Hij zegt echter geen woord.

Wil dat zeggen dat we mogen gaan?

Pas op, Jack, het zou een valstrik kunnen zijn.

6. — De inboorling brengt hen tot aan de uitgang van het gevang en geeft hen te verstaan, dat ze kunnen gaan. Onze vrienden denken dat het een grapje is.

(Wordt vervolgd.)

JAN BART

De nest van Duinkerke

Door JUUL FILLIAERT. — Geïllustreerd door J. LAUDY.

En de zaak wordt gekloken. Jan neemt een verlof van een paar maanden, om heel de sleur der verhuizing te beredderen en zijn geïdelijke toestand in 't reine te trekken. Hij richt zijn nieuwe thuis knusjes in, De ruime gelegzaal wordt tot mooie woonkamer omgebouwd. In de wintermaanden ontvangt hij, aan de gezellige haard, maagschap, vrienden en kennissen. Hij begint de genoegens van het huiselijk leven naar waarde te schatten en te genieten. Gedurende de dag loopt hij de kantoren af, verwijlt op de wachtschepen, spant 's avonds de kabelketting dwars over de havengeul, komt dan bij vrouw en kinders zijn pijp roken. Hij viert het Kerstfeest in gezellige huiskring. De eerste maal sinds jaren. Jan is op weg om een gelukkig man te worden.

Als de kiepel tegen de bronzen klokwanden aanbonst, dan galmt dezelfde klank steeds door de dakgaten van de toren. Een klok, een klank. Maar die klank heeft niet steeds dezelfde betekenis. In het luchtruim jubelt of zingt, treurt of rouwt de klank. De nagalm zindert weg in het hart in een vreugdetrilling of in smartgevoel. Eenzelfde klank kan een hart in de borst doen dansen, kan een ziel pijnigen, kan een leven doen openbloeien of stuk slaan, onbarmhartig.

Een jaartje is om. De Kerstmisklokken luiden in St. Eloöltoren dat de grondvesten daveren.

In het huis van de Groenplaats brandt ook licht. Waslicht, dat priester Klaas Bart heeft aangestoken om een ziel ten uitvaart te leiden. Iedere boms van de Kerstdagklok dreunt als een hamerslag door 't huis, waar de adem van de dood de mensen, op hun stoel doet rillen.

Midden Juli had Jan, zijn moeder ten grave zien dragen. Het verscheiden van duurbare wezens nijpt steeds hard. Maar men kan toch berusting zoeken in 't begrijpen van de onafwendbare wet van komen en gaan. Maar zijn eigen vlees en bloed zien doodgaan in de prille ontluiking van het leven; dat maakt opstandig. Een maand later ondervond Jan die schrijnende zielepijn, wanneer zijn tweede kind in een klein schrijn werd gekist.

Nicole had sindsdien met haar gezondheid gesukkeld. Naarmate de dagen vorderden, verbleekte de kleur op haar wezen, vielen de wangen in en waterzaken deden de heldere ogen zwellen, waarin de glans van de appels mat en dof werd. Weken na weken, hoestte en spuwde ze het leven uit, om ten slotte door het lijden en de afmatting overmand en neergeveld, als een wassen beeld uitgestrekt te blijven liggen op het groot huwelijksbed. In afwachting van de dood. Jan had ogenblikken beleefd om razend te worden. God beproeft de zijnen, herhaaide steeds de pastoor gedurende de menigvuldige bezoeken, die hij de zieke bracht.

Er was nog slechts een zaak, die de stoere zeebonk helpen kon : moed hebben om alles te doorstaan. Moed ? Hij had de dood, duizende malen van aanschijn tot

Het ongeluk sluipt in de zonnige woning van Jan Bart. Zijn vrouw schenkt het leven aan een dochtertje dat echter de volgende morgen sterft. De jonge moeder is heel gevaarlijk ziek...

aanschijn gezien, hij had zonder schrik en zonder wroeging de dood rondgezaaid. Nu beefde hij, als een blad, omdat de dood in zijn woning was gekomen.

Buiten was het een koud-kille Decemberdag. De kerstdagklokken hadden opgehouden te luiden. Een vreugde- en feestdag neigde nu doodgewoon naar de vroege avond. Schimmen van familieleden warreiden in alle vertrekken van het huis. Op de kamer van Nicole brandde waslicht en boven een zwart gewaad stond het ernstig gelaat van een priester, die luidop bad. Jan staarde als zinneloos in 't wezen van iemand die voor hem de liefde was geweest en door hem het leven had verwekt. Een bleek wezen dat, spijts alles, nog poogde te glimlachen. Vijf klamme vingeren omvatten nog sevenlies, zachtjes maar krachtig, in zijn brede ruige handpalm, dat hij ervan sidderde. Een duw van een klamme hand, die zijn hart in zijn borst schokken en verdriet en smart in zijn ogen, die dof en duister werden onder de tranen, woelen deed.

In hetzelfde jaar verloor Jan Bart, zijn moeder, zijn kind en zijn vrouw.

Hij beleeft thans maanden ver, sombere, teneerdrukkende dagen. Hij blijft aan wal. Zijn huis is doods en koud geworden. Hij ontvlucht dit huis om langs de haven, op de wachtschepen en in 't arsenaal, afleiding en verstrooiing te zoeken. Maar het huis trekt hem steeds aan, het huis met de grote kamer waar de lieve Nicole op drie en twintig jarige ouderdom door 't leven werd verlaten. Op een en dertig jarige ouderdom staat hij alleen op de wereld. Alleen met zijn kind, de kleine zeejarige Frans. In zijn vrije uren, neemt hij het kind op zijn wandelingen en zijn slentertochten mede. Langs 't strand en in de duinen, kan hij uren zitten staren naar de zee. Met Franske op de knieën. In stad schouwen de matrozen, de ambtenaren, de vrouwen, meevoelend beiden aan. In de innigste roerselen van zijn wezen, hoort hij, in de afzondering, zijn ziel spreken. Beschutting en sterkte haalt hij nu uit zijn diepste geloofsovertuiging. In de schemerende klaarte van de ruime beuken der St. Eloöikerk; in de vrome eenzaamheid van het kappelieke van O.L.V. Ten Duine, dat thans in de omheinde vesting helemaal afgezonderd staat en slechts door officieren en garnizoengenoten bezocht kan worden; in de strenge boetestemming van de kerk der ongeschoeide Carmelieten, kan men, teiken stonde van de dag, het officierspak van Jan, gebukt en geknield, zien zitten.

De ruwe zeeman kent zielestrijd, doorworstelt louterings. Hij is nog zwijgzamer geworden, Hij wordt lid van kerkelijke en godvruchtige genootschappen en waar, enkele maanden daarna, in de Carmelietenkerk, de confrerie van O.L.V. van het Scapulier en van de heilige Jozef tot stand komt, is Jan een der eersten, om zich als medebroeder en ijveraar te laten inschrijven. Hij neemt de verplichting op zich het scapulier, zijn leven lang, te dragen. Hij is er trouwens in vererend en goed gezelschap, want naast zijn naam, vinden we ook Pieter Faulconnier, baljuw van het magistraat en Kees Saus, een andere geduchte, Duinkerkse kaperkapitein.

De oorlog tegen Spanje rukt hem in het najaar, uit zijn louterend midden, terug naar zee. Uitreding en aanwerving van manschappen voor de kustwachtschepen bestemd, verwekken herte onder de Duinkerkse matrozen. De Vlaamse zeeluí morren. De nieuwe opziener J.B. Patoulet, enkele weken voordien te Duinkerke aangesteld, ziet allerhande schepenmoeilijkheden opduiken. Vele matrozen pakken hebben en houden in hun plunjezakken en trekken naar Nieuwpoort en Oostende, waar een tientai kapers van 't echte ras, op de loer liggen om hun slag te slaan. Jan krijgt de opknapping van dit zaakje in zijn opdrachten. Patoulet heeft in hem de kerel ontdekt die de toestand terug in de plooien zal brengen.

Jan wordt bemiddelaar tussen zeemansvolk en staatsbeheer. Hij weet hoe hij die mannen moet aanpakken. Hij is de vertrouwelijke raadsman, die klachten aanhoren en ontevredenheid oplossen kan. Hij moet de harten niet winnen. Dat weet hij wel. Het is veeleer de Vlaamse maag die opstand verwekt. Deze kan geen Franse kost verteren, en roept om Vlaamse degelijke spijs. Boter en kaas en zwaar bier bij hun brood en de rest uit moeders keuken ! Men is niet alleen Vlaming naar het hart, maar ook naar de maag. En ledige magen maken onwillige honden ! Jan kent zijn zeevolk. Maar het hoogeer bestuur wil van deze afwijking niet weten. Totdat Jan zelf de minister doet ingrijpen en de Vlaamse kost op de Duinkerkse schepen voorschrijft. Voorschrijven is iets; maar het voorschrift, door onwillige en weerbarstige kantoormensen doen uitvoeren, is wat anders. Jan hakt dan ook maar zelf de knoop door. Hij speelt makelaar in voedingswaren, loopt met een paar matrozen de magazijnen en de winkels der stad af, gaat Patoulet zijn berekening en afrekening voorleggen : zeemansrantsoen op zijn Vlaams, dertig centimes per dag en per kop.

(Wordt voortgezet.)

Wanneer Jan boven op de duinen ging zitten om te dromen in 't zicht van de zee, dan kwam de kleine jongen op zijn knieën zitten..

DE NIEUWE LOTGEVALLEN VAN ALEX

De Gouden Sphinx

TEKST EN TEKENINGEN VAN JACQUES MARTIN

Jullie weten dat Cesar en Alex afscheid hebben genomen op de grens van Gallië. Alex doorkruist zijn vaderland en tracht zijn stam weer te vinden. Wat doet Cesar ondertussen ?...

Cesar heeft het leger van Vercingetorix ingesloten in de stad Alesia. De positie der belegerden verslecht van dag tot dag, maar de hoop, dat andere Gallische stammen ter hulp zullen komen, blijft levendig. We zijn thans in een Gallisch dorp. De bevolking gehoorzaamt de bezetter en de hoofdmannen redetwisten over het al dan niet deelnemen aan de oorlog tegen de Romeinen.

We moeten tegen de Romeinen oprukken, Alderik ! indien we werkloos blijven toezien, halen we ons de wraak van Vercingetorix op de hals. Je moet je verantwoordelijkheid als leider opnemen. In dit geval zou Astorix niet geaarzeld hebben.

Ik heb verboden die naam nog uit te spreken. Astorix is dood en wat hij zou gedaan hebben laat me koud !

Die naam maakt je bang ! Je vreest de schaduw van Astorix, maar ik zeg je, dat je een lafaard bent, indien je Vercingetorix niet ter hulp snelt !

Die woorden zul je nog berouwen, ongeluksbode !

Hou je kalm, Alderik !

Waarom twisten ? Is het nog niet genoeg dat heel het land verscheurd is door de oorlog ? We moeten trachten overeen te komen. Wat stel jij voor, Alderik ?

De Romeinen hebben ons reeds overwonnen. Ik ben van oordeel dat we niet nodeloos opnieuw moeten bloedvergieten.

Zo Vercingetorix valt, heeft Cesar heel het land in handen en zal hij alles te vuur en te zwaard zetten. Er blijft nog een kans om te overwinnen, die moeten we grijpen !

Zet je plan uiteen, Ansila.

Ik stel voor een offer te brengen. Indien de rook zwart is, betekent dit dat de goden onze tussenkomst niet wensen ; is de rook integendeel wit, moeten we ten oorlog !

Je bent een bedrieger ! Iedereen weet immers dat je de kunst verstaat de rook al naar gelang het je lust, wit of zwart te maken !

Je vergist je, Alderik. Het gaat niet om een gewoon offer...

Zoals bij alle uitzonderlijke plechtigheden, stel ik voor een menselijk wezen te slachtofferen. De goden zullen dan antwoorden...

(Wordt voortgezet.)

WAAROM ER IN BORNEO GEEN OLIFANTEN ZIJN..

Heel, heel lang geleden, in de tijd toen de dieren nog spraken, leefde er een olifant die Tha heette en koning der jungle was. Hij had zijn troon op Sumatra, een der mooiste eilanden van Indonesië en heerste als enig en alom geëerbiedigd vorst. Tha was nochtans niet gelukkig.

HET gebeurde vaak, dat hij slecht gemutst opstond en bulderde dat heel het eiland er van schudde. Waarom ? Wel, de dieren die op het naburige eiland Borneo woonden, leefden vrij en erkenden hem niet als koning; er leefden daar trouwens geen olifanten.

Tha dacht dagen en nachten lang ernstig over de kwestie na, en besloot eindelijk zijn macht tot Borneo uit te breiden. Hij sprong in zee en zwom tot op het strand van het weerspannige dierenvolk.

Op het strand zag hij een hond die wantrouwig de omtrek inspekteerde. Dat was Sag, de kustwachter. Hij riep zijn jongen bijeen en begon te knorren... Niet erg luid echter, want de gestalte van Tha, die uit het water oprees, boezemde hem vrees in. Nog nooit in zijn leven had zulk een reusachtig beest gezien ! Sag raapte al zijn moed bijeen en vroeg :

— Wie ben je ?

— Ik ben de olifant Tha. De koning der jungle !

— Wat wil je ?

— Ik heers over de jungle en ook op Borneo wil ik koning zijn. Breng deze boodschap aan alle inwoners van je land en toon hen dit.

Bij deze woorden haakte Tha een van zijn slagtanden uit.

— Zeg aan je landgenoten dat dit de tand is van het dier dat koning van Borneo zal zijn. Deze avond kom ik terug om het antwoord te halen.

Tha stapte toen langzaam en gewichtig het land in om eens overal rond te neuzen; hij moest zijn nieuw domein toch gaan verkennen.

Toen Sag alleen was, begon hij luid te blaffen om aldus alle dieren bij mekaar te krijgen. De reebok verscheen 't eerst en de hond zei :

— Er is een dier, hoog als de bomen van onze wouden, met poten zo dik als zuilen; op zijn neus kronkelt een reusachtige slang en daarmee heeft hij zich deze tand uitgedrukt ! Die reus heeft me bevolen aan alle dieren van Borneo mee te delen, dat hij onze koning wil zijn.

De reebok dacht : « Het dier dat zulk een tand bezit moet wel groot en sterk zijn... Wie zou het wagen zich tegen zijn wens te verzetten. » Dan verklaarde Sag :

— 't Is goed, ik wil Tha gehoorzamen.

Daarna kwam Rama, de buffel, en ook hij schrok van die geweldige tand en wilde de onbekende reus als koning erkennen.

Alle dieren van Borneo waren nu op het appèl en bij 't zien van die vreselijke tand achtten ze het geraadzaam de olifant als koning te erkennen. Allen ? Neen ! Het stekelvarken, Sahi, hield er een andere mening op na. Sahi was slim en had veel stekels op, en streken in zijn lijf. Hij dacht er over na hoe hij die olifant zou kunnen foppen. Sahi ging dicht bij de tand staan, bekeek hem langs alle zijden, streek er eens over, bekeek hem nog eens en trok dan één van zijn verschrikkelijke stekels uit...

— Hier, toon dat aan de reus en zeg hem, dat dit een haartje is van het stekelvarken, een heel klein dier dat niet wil dat hij koning van Borneo wordt.

Daarop gingen alle dieren weer terug naar hun woonplaats; alleen Sag bleef op het strand achter.

De avond viel en Tha verscheen.

De kustwachter herhaalde de woorden van het stekelvarken en toonde één van de lange stekels.

Tha liet een schreeuw en dook in zee... De olifant keerde terug naar Sumatra en liet zich op Borneo niet meer blikken.

Het is daarom dat er geen olifanten op Borneo zijn !

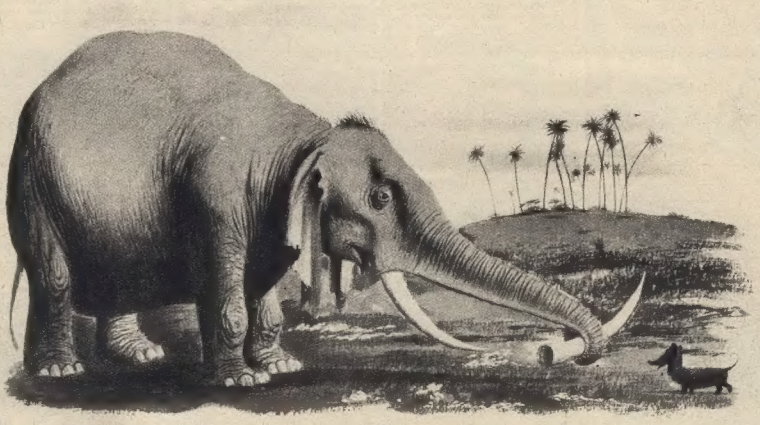

uit de vier WINDSTREKEN

1. EEN NIEUWIGHEID VOOR SCHILDERS
2. DE KLEINSTE MOTOR VAN DE WERELD
3. KEN JE DE PAUSELIJKE HYMNE ?
4. DE PLANTEN DRINKEN OOK !
5. STEENKOLEN WAREN ONGEZOND !
6. WIE WAS BOYCOTT ?
7. IS DE ZEESTER PLANT OF DIER ?
8. EEN BEIERSE WEDSTRIJD

1. SCHILDEREN UIT DE LUCHT

Het is een algemeen bekend feit, dat de mens aan noord van een vliegtuig iedere keer opnieuw gebeeld wordt door het landschap dat hij onder de vleugels der machine door ziet glijden. Van boven gezien heeft de aarde heel andere aspekten dan vanuit de normale gezichtshoek. Welke indruk zou het Nederlandse landschap vanuit de lucht op de kunstenaar maken ? Dit is een vraag die door kunstenaars en door de K.L.M. gesteld werd. De K.L.M. heeft vorige Zomer een hele groep schilders in de gelegenheid gesteld een vlucht boven Holland te maken. Daarna zijn de kunstenaars aan het werk getogen en de resultaten zijn verbluffend. Alle stromingen der hedendaagse schilderkunst zijn vertegenwoordigd in de zestig doeken welke deze maand te Amsterdam zullen tentoongesteld worden. Het Nederlandse publiek zal dus de gelegenheid krijgen dit experiment te gaan bewonderen.

2. HET KLEIN DUIMPJE DER MOTOREN

De Franse werktuigkundige Paul Angibaud heeft een motortje gemaakt dat zo groot is als een koffieboon, slechts één gram weegt en 1500 toeren per minuut maakt ! Het dwergmotortje kan gemakkelijk in een notedop gestoken worden en toch heeft het drie jaar werk gekost.

3. DE FONTIFICALE MARS VAN GOUNOD WORDT DE HYMNE VAN HET VATIKAAN

Ter ere van de verjaardag van paus Pius IX, schreef de grote Franse componist, Gounod, een mars welke op 11 April 1869 op het St. Pieterspleín werd ten gehore gebracht. Gounod had deze mars tijdens zijn verblijf in Rome getoonzet. Ze kende veel sukses en thans heeft Z.H. de paus deze mars als hymne van het vatikaan uitgekozen.

4. PLANTEN ZIJN DORSTIG

Het is verbazingwekkend hoeveel water planten nodig hebben. Er zijn grassoorten, die bij prachtig droog weer, in 24 uur hun eigen gewicht aan water hebben opgenomen. Een enkele elk, met 700.000 bladeren brengt, door de millioenen openingen in zijn bladeren, naar schatting meer dan 100.000 liter waterdamp in de atmosfeer. Om deze hoeveelheid te kunnen voorthrengen moet hij ze toch eerst uit de grond hebben opgezogen !

5. STEENKOLEN SCHADELIJK VOOR DE GEZONDHEID !

Zo dacht men er vroeger tenminste over en in 1645 verzocht de burgemeester van Londen, het parlement, een verbod uit te vaardigen tegen het stoken met steenkool daar het schadelijk was voor de gezondheid. Eerst omstreeks 1750 werd het gebruik van steenkolen als brandmateriaal algemeen.

6. Wie was « Boycott » ?

Een Engelse heer had in Ierland uitgestrekte landerijen. Hij betaalde zijn onderhorigen zo slecht en behandelde hen zo onmenselijk dat zijn slechte faam weldra over heel het land verspreid was. Boycott, zo heette die man, haalde zich de haat van het volk op de hals. Iedereen weigerde nog iets voor hem te doen en in 1880 was de woede van het volk zo gestegen, dat hij zich gedwongen zag het land te verlaten. Voor iemand geen slag willen doen, heet nu nog altijd iemand « boycotten » !

7. DE ZEESTER IS EEN DIER EN GEEN PLANT !

De zeester is een dier dat vijf stevige grijparmen heeft, op het uiteinde van iedere arm staat een oogje en hiermee kijkt de zeester in alle richtingen naar buit. Het weekdiertje dat wat te dicht in de nabijheid van de zeester komt, wordt met de armen vastgegrepen. De armen van de zeester dragen honderde kleine zuignapjes. De zuigpootjes kunnen vastgezet of ingetrokken worden naar gelang ze met water gevuld of leeggepompt worden. Door zich also vast te klampen kan de zeester langzaam van plaats veranderen.

De zeester kan zich niet verdedigen door de vlucht, daarom kreeg ze een stekelige beenderige huid en enkele giftklieren waarvan ze in uiterste nood gebruik maakt.

Het hele dier is eigenlijk één maag, want de maag vult gans de ruimte van het lichaam en heeft een opening, de mond, langs de onderkant.

Zodra de grijparmen een weekdier gevat hebben, komt heel de maag door de opening naar buiten, neemt de prooi op en verteert ze. Deze maaltijd duurt wel enkele uren en dan gaat de maag weer naar binnen. In de diepzee leven heel mooie, zelfs lichtgevende zeesterren, doch omtrent hun leven is alles nog niet gekend.

8. VIVAT HET GOED BIER !

Dat de Beieren grote bierdrinkers zijn weet iedereen. Te Warzenried werd een wedstrijd gehouden om te weten wie 't grootste aantal pinten kon verzetten. De prijs werd toegekend aan de 82-jarige Franz Altmann die het tot 31 pinten heeft gebracht. We moeten hieraan toevoegen, dat Franz na deze prestatie alleen en zonder hulp naar huis is gegaan. De inhoud van een Beiers glas en de graad van het bier zullen bij onze drinkebroers wel niet onbekend zijn !

DE GOEDE CHOCOLADE "Côte d'Or" PRESENTEERT JULLIE :

De Lotgevallen van Mijnheer Cotdor : SCHOONHEID IS RELATIEF

Onze Grote Prijsvraag

140.000 FRS. PRIJZEN

VIERDE PRIJSVRAAG

AUTOMERKEN

VRAAG : Ieder automerk heeft zijn eigen karakteristieken. Kun je de tien onderstaande thuis wijzen ? Zo ja, noem de automerken.

Voorbeeld : 1) Imperia. 2) Mercedes, enz.

REGLEMENT

Iedereen mag aan de Grote Prijsvraag deelnemen. De Prijsvraag is kosteloos. De deelnemers moeten geboren zijn *na 1 januari 1932*. De Prijsvraag bestaat uit vier proeven. *De antwoorden moeten ons samen opgestuurd worden op een formulier, dat in ons blad zal gepubliceerd worden. Op dit formulier moeten de vier deelnemingsbons gekleefd worden.* Het formulier moet in 'n gefrankeerde omslag gezonden worden aan « Kuifje-Brussel », met vermelding « Grote Prijsvraag ». Deze omslag *mag niets anders* dan dit formulier bevatten. De korrektie van de antwoorden zal geschieden onder het toezicht van deurwaarder M. Frankignoul, Wolstraat, 6, Brussel. Tegen onze beslissingen kan geen beroep worden aangetekend.

PRIJZEN

Eerste prijs : EEN PRACHTIGE RENAULT-WAGEN 4 P.K. (Ets Loppart-Tayman et Cie, Batavenstraat) inkl. rijtax en verzekering betaald, evenals de nummerplaat en voorzien van benzine. Waarde : 54.000 frs.

Tweede prijs : Een reis naar Rome per vliegtuig (heen en weer voor twee personen aangeboden door *Sobelair*, Koninklijke straat, 137. Waarde : 17.500 frs.

Derde prijs : « *Mullard-Mas 292 radio* ». Waarde : 5.750 frs.

4e 5e en 6e prijs : Drie *Ajax-fietsen*. Waarde : 9.450 frs.

7e prijs : Een *Simmons-matras*, waarde 1.575 frs.

8e prijs : Een regenmantel *Kobielsky*, waarde : 700 frs.

9e 10e en 11e prijs : Drie ballen voor basketbal : 1.500 frs.

Van de 12e tot de 15e prijs : Vier vulpennen « *Pelletier* » : 1.400 frs.

Van de 16e tot de 21e prijs : Zes hemden « *Selecta* » : 1.800 frs.

Van de 22e tot de 24e prijs : Drie voetballen nr 5 : 900 frs.

25e prijs : Een Indianenkostuum van de firma *R.G.S.*, waarde : 295 frs.

Van de 26e tot de 35e prijs : Tienmaal twaalf rollen behangpapier « Kuifje » : 2.500 frs.

Van de 36e tot de 40e prijs : Vijf voetballen nr 4 : 1.250 frs.

Van de 41e tot de 65e prijs : Vijf en twintig abonnementen van één jaar : 5.625 frs.

66e prijs : Een vest « Kuifje » *(Lachenal)* : 200 frs.

Van de 67e tot 73e prijs : Zeven voetballen nr 3 : 1.400 frs.

De 74e en 75e prijs : Twee Kuifjesmutsen *(Lachenal)* : 250 frs.

De 76e en 77e prijs : Twee voetballen *Heros* : 250 frs.

Van de 78e tot 127e prijs : Vijftig abonnementen van zes maanden : 5.750 frs.

Van de 128e tot de 133e prijs : Zes verschillende boeken : 471 frs.

Van de 134e tot de 145e prijs : Twaalf maal één kgr. bonbons (Côte d'Or) : 900 frs.

Van de 146e tot de 188e prijs : Drie en veertig verzamelingen « Kuifje » : 2.967 frs.

Van de 189e tot de 288e prijs : Honderd abonnementen van drie maanden : 6.000 frs.

Van de 289e tot de 308e prijs : Twintig verschillende boeken : 880 frs.

Van de 309e tot de 344e prijs : Zes en dertig springkoorden *Formica-Injextru* van Tielt, waarde : 1.080 frs.

Van de 345e tot de 353e prijs : Negen boeken : 225 frs.

Van de 354e tot de 439e prijs : Zes en dertig badges Kuifje *(Lachenal)* : 900 frs.

Van de 390e tot de 439e prijs : Vijftig boeken, voor totale waarde van 1.000 frs.

Van de 400e tot de 451e prijs : Twaalf badges *(Lachenal)* : 198 frs.

Van de 452e tot de 471e prijs : Twintig boeken, voor een totale waarde van 300 frs.

Van de 472e tot de 521e prijs : Vijftig Kuifjeswimpels : 750 frs.

Van de 522e tot de 621e prijs : Honderd « Geheime Boodschappen » : 1.500 frs.

Van de 622e tot de 669e prijs : Acht en veertig maal 250 gr. toffee's (Côte d'Or) : 600 frs.

De 670e en 671e prijs : Twee boeken : 20 fr.

Van de 672e tot de 971e prijs : Driehonderd Kuifjeswimpels : 3.000 frs.

Van de 972e tot de 1.021e prijs : Vijftig Zeeslagspelen « *Pelletier* » : 375 frs.

Van de 1.022e tot de 1.121e prijs : Honderd omslagen Kuifjesschrijfpapier : 600 frs.

Van de 1.122e tot de 2.721e prijs : Duizend zeshonderd « decalcomanies-Kuifje » : 6.500 frs.

In het totaal : 2.721 prijzen voor een gezamenlijke waarde van 140.361 fr.

EERSTE, TWEEDE en DERDE PROEF. — Wie de nummers 42, 44, en 46 van *Kuifje* niet mocht bezitten, kan ze bekomen tegen storting van *5 frs.* per nummer op Postcheckrekening 1909.16.

BIJKOMENDE VRAAG : Deze vraag zal de deelnemers welke hetzelfde aantal punten zouden bekomen rangschikken.

De onderstaande foto toont juliie dhr. Frankignoul, deurwaarder, die een stapel « Kuifje's » van vijftig centimeter meet.
Zeg hoeveel weekbladen er in die stapel zijn. Het aantal « Kuifje's » werd door ons geteld; het getal werd opgeschreven en in een gesloten omslag overhandigd aan dhr. Frankignoul. De omslag zal pas na het sluiten van de Grote Prijsvraag geopend worden.